

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

La força de la petita esperança

La virtut teològica de l'esperança no s'identifica ni amb l'optimisme psicològic ni amb les il·lusions passatgeres. L'esperança és un do —una gràcia— de Déu que té diversos ingredients: el goig en el Senyor, la certesa serena de la seva Providència paternal, la constància en les proves i la paciència en les dificultats, la perseverança en el treball, la fidelitat enmig de les proves...

L'esperança no és passiva, no espera amb els braços creuats, sinó que es manifesta en l'aguant, l'entesa, la confiança en Déu. El poeta francès Charles Péguy va escriure coses molt boniques [o: molt bé] sobre la virtut de l'esperança que ell veia com una nena fràgil, però a la vegada forta. Segons ell —en un text ja clàssic entre els cristians— podria semblar, a primer cop d'ull, com si l'esperança, entre la fe i la caritat, tingués poques coses a fer. Amb tot —com ho adverteix Péguy— és la que mou les altres dues: «Penjada dels braços de les seves dues germanes grans / que la porten de la mà / la petita esperança / avança. / I enmig de les seves dues germanes grans, sembla que es deixa arrossegar / com una nena que no tingués força per a caminar / i que l'arrosseguen per aquest camí a contracor seu. / I en realitat és ella la qui fa caminar les altres dues.» (*El pòrtic del misteri de la segona virtut*).

L'esperança teològica no va sola, es recolza principalment en la fe que és «una garantia segura d'allò que esperem, una prova que existeixen realitats que no veiem» (*Hb 11,1*). L'esperança, al capdavall, es confon amb la

confiança. És una virtut sobrenatural, és a dir, do de Déu, participació de la seva vida. Esperar en Déu és el mateix que confiar en ell, viure en una confiança que no s'esberla en el Senyor, per damunt de les nostres limitacions, de les nostres faltes, de les nostres carències personals i institucionals.

L'esperança produeix pau, serenor d'esperit, perquè la necessita per a poder viure. L'ànima cristiana «abasta tant com espera», deia sant Joan de la Creu. El Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica abunda en aquesta perspectiva en definir l'esperança com «la virtut teològica per la que desitgem i esperem de Déu la vida eterna, posant la nostra confiança en les promeses de Crist i recolzant-nos en l'ajuda de la gràcia de l'Esperit Sant per a merèixer-la i perseverar fins al final de la vida terrena» (n. 387).

L'ésser humà cerca constantment l'esperança, perquè la necessita per a poder viure; es pregunta on podrà trobar-la i qui la hi podrà oferir. El papa Benet XVI ens recordava que la ciència, la tècnica, la política, l'economia o els recursos materials no són capaços d'oferir la gran esperança a la que aspira tot ésser humà. L'experiència ens ensenya que moltes expectatives que es conceben al llarg de la vida, quan arriba el moment de veure-les acomplertes, no acaben d'associar la set de sentit i de felicitat del cor humà.

Això passa perquè la gran esperança només pot estar en Déu. La gran esperança no és una idea, és una persona viva: Jesucrist.

ENTREVISTA

Missió
apassionant

ENRIC PUIGGRÒS

Promoure la dimensió vocacional de la vida cristiana és «una missió apassionant; el repte d'arribar als joves sempre és ben present». El responsable de la Pastoral Juvenil Vocacional de la Companyia de Jesús a nivell estatal, Enric Puiggròs, SJ, assegura que «és un privilegi ser testimoni d'aquestes històries tan boniques, entrar en contacte amb els seus desigs més profunds. Com diu el papa Francesc, hem de ser curiosos i exigents amb les persones que truquen a la nostra porta».

Com transmetre un missatge atractiu als qui truquen a la porta?

La tasca de promoció vocacional és al cor de l'acció pastoral amb els joves. Si una persona es pren seriosament el Crist, la pregunta pel seu «lloc en el món», per la seva pròpia crida, ha d'aparèixer en aquest context. Contemplant Jesús a l'Evangelí veiem que és el primer que fa: cridar companys de camí!

Què cal fer, doncs?

En primer lloc, cal un desig ordenat de companyes i companys de camí. Hem de saber trobar la manera de comunicar que és bo seguir el Crist i que és bo ser religiosa, religiós o sacerdot. I, en segon lloc, hem de treballar perquè les estructures pastorals afavoreixin que el jove visqui Crist com el centre de la seva vida i saber-nos comunicar per tal de ser una opció que els sigui possible viure.

Com viuràs l'Any de la Vida Consagrada?

Com una oportunitat d'aprofundir en la meua vida com a religiós, per tal que guanyi en profunditat i pugui seguir estant al servei de la gent. També pot ser una bona oportunitat per reflexionar sobre allò que la Vida Consagrada aporta a l'Església i al món.

Òscar Bardaji i Martín

GLOSSA

Quan menys
t'ho esperes

L'home passeja pels carrers de la ciutat un vespre feiner acusadament fred. Hi ha anat per temes de feina i hi haurà de passar la nit. La idea d'una passejada per fer temps semblava atractiva, però la temperatura continua baixant. Passa per davant d'una església i hi entra. El temple no és gaire gran i no hi ha gaire gent; els presents, a més, estan molt repartits per tots els bancs. L'home ha arribat, literalment, a misses dites. El celebrant tot just ha acabat de repartir la comunió i endreça els objectes litúrgics. El silenci ho embolcalla tot i el Senyor escolta les pregàries que sorgeixen del cor dels assistents. L'home és creient i practicant, però no és gaire coneixedor de les normes litúrgiques. Aquell dia se sent captivat pels gestos del mossèn, precisos i tantes vegades repetits amb consciència de la importància simbòlica de cada objecte: el calze, la patena... L'home afegeix la seva pregària interior a la de tots els fidels i acota el cap per rebre la benedicció final, que aquest dia sent especialment necessària.

Acabada la missa, no té ganes de marxar. Diposita una moneda i aga-

fa una llàntia per encendre-la davant d'una gran imatge de Crist a la creu. Està resant un Parenostre quan s'hi acostava una senyora gran que era a missa. Camina a poc a poc, ajudant-se amb una creu i, quan és al costat de la imatge, fa un petó als peus clavats a la creu i marxa. L'home encara pensa en aquest gest quan, en un altre racó de l'església, s'adona que hi ha la imatge d'un sant d'especial devoció per a la seva mare. Nova moneda, nova llàntia i nou Parenostre, aquest cop donant gràcies per la fe rebuda de la mare, per la comunitat parroquial que, sense ser-ne conscient, l'ha acollit, per la vocació del mossèn i per la certesa de l'Amor de Déu que ha escalfat el seu cor i li ha recordat que Ell vetlla per cadascun de nosaltres, cadascú únic i irrepetible.

«Veni a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar. Accepteu el meu jou i feu-vos deixebles meus, que sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs, perquè el meu jou és suau, i la meua càrrega, lleugera» (Mt 11,28-30). Renovada la seva esperança, l'home torna a sortir al carrer.

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP MARIA ALIMBAU

«Quien reza cambia;
pero los hay que rezan
y no cambian»

El amigo capuchino P. Ignacio Larrañaga, fundador de la Asociación de los **Talleres de «Oración y Vida»**, decía: «Quien **reza cambia**; pero los hay que **rezan y no cambian. No buscan a Dios sino a sí mismos.**»

Schopenhauer afirmaba: «Aun los **inteligentes** cometen **errores**; pero son los **tontos** los que **nada hacen por corregir sus errores.**»

San Francisco de Asís, hombre de oración que cambió totalmente su vida: en humildad, en paz y en perfecta alegría.

San Francisco de Sales, de temperamento fuerte, con la oración fue «el santo de la dulzura»...

Cristina Kaufmann, carmelita suiza, vivió y murió en el Carmelo de Mataró. Durante una entrevista por TVE se le preguntó:

—«¿No se aburren rezando y con la misma vida siempre?»

—«¿Cómo vamos a aburrirnos? Cada día la **Palabra** que escuchamos es **distinta**. Cada **tiempo litúrgico** lo es también. Cada **hermana** va **viviendo un proceso personal**, que la va **transformando** —cambiando— en una **persona diferente —mejor.**

Y la huerta no es nunca la misma. Cambia en cada estación.

Nuestra mirada nos permite contemplar la vida de una manera **nueva, libres** de esas **cataratas interiores** que nos hacen **mirar... sin ver.**»

Jesús citó a Isaías y dijo: «Este pueblo me **honra** con los **labios**, pero su **corazón** está **lejos de mí**. El **culto** que me dan está **vacío**, porque la **doctrina** que enseñan son **preceptos humanos** —del mundo.

Lectures
missa
diària i
santoral

9. ■ Dilluns (litúrgia hores: 3a setm.) [2Re 5,1-15a / Sl 41 / Lc 4,24-30]. Santa Francesca Romana (1384-1440), rel. viuda, fund. Oblates benedictines. Sant Pacià, bisbe de Barcelona (s. iv). Sant Dagobert, laic.

10. ■ Dimarts [Dn 3,25-34 / Sl 24 / Mt 18,21-35]. Sant Simplicí, papa (468-483); St. Marcari, bisbe de Jerusalem; sant Cándid o Candi, mr.; santa Maria Eugènia de Jesús Milleret de Brou, vg., fund. de les Religioses de l'Assumpció.

11. ■ Dimecres [Dt 4,1,5-9 / Sl 147 / Mt 5,17-19]. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea (Oria), vg., abadesa de Villavelayo (Castella); santa Rosina, vg.

12. ■ Dijous [Jr 7,23-28 / Sl 94 / Lc 11,14-23]. Sant Innocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); St. Bernat, bisbe; sant Teòfanès, monjo; sant Lluís Orione, prev. salesià.

13. ■ Divendres [Os 14,2-10 / Sl 80 / Mc 12,28b-34]. Sant Roderic (Rodrigo) i sant Salomó, mrs. (863) a Còrdova; santa Patrícia, mr.; sant Ramir (s. vi), monjo i mr.

14. ■ Dissabte [Os 6,1-6 / Sl 50 / Lc 18,9-14]. Sant Arnal, abat benedictí i màrtir (1255); santa Matilde (†958), emperadriu germànica; santa Florentina, verge.

15. ■ † Diumenge vinent, IV de Quaresma (lit. hores: 4a setm.) [2Cr 36,14-16.19-23 / Sl 136 / Ef 2,4-10 / Jn 3,14-21]. Santa Madrona (s. ii), vg. i mr. de Tossalònica; sant Ramon (Raimundo) de Fitero, abat català, fund. Orde de Calatrava; santa Lluïsa de Marillac (†1660), fund. Filles de la Caritat (FC, paüles); sant Climent Maria Hofbauer, prevere redemptorista.

DIUMENGE III DE QUARESMA

Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 20,1-17)

En aquells dies, Déu digué aquestes paraules: «Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge. No tinguis altres déus fora de mi.

»No prenguis en va el nom del Senyor, el teu Déu, perquè el Senyor no deixa sense càstig el qui pren en va el seu nom. Celebra el repòs sagrat del dissabte.

»Honra el pare i la mare, i tindràs llarga vida, al país que et dóna el Senyor, el teu Déu. No matis. No cometis adulteri. No robis. No declaris falsament contra un altre. No desitgis la casa d'un altre, ni tampoc la seva esposa, el seu criat, la seva criada, el seu bou o el seu ase; ni res que sigui d'ell.»

Salm responsorial (18)

R. *Senyor, vós teniu paraules de vida eterna.*

És perfecta la llei del Senyor, / i l'ànima hi descansa; / és ferm el que el Senyor disposa, / dóna seny als ignorants. R.

Els preceptes del Senyor són planers, / omplen el cor de goig; / els manaments del Senyor són transparents, / il·luminen els ulls. R.

Venerar el Senyor és cosa santa, / es manté per sempre; / els determinis del Senyor són ben presos, / tots són justíssims. R.

Són més desitjables que l'or fi, / més que l'or a mans plenes; / són més dolços que la mel / regalimant de la bresca. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 1,22-25)

Germans, els jueus demanen signes prodigiosos, els grecs volen saviesa, però nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als altres un absurd. Però aquells que Déu ha cridat, tant jueus com grecs, veuen en ell el poder i la saviesa de Déu, perquè en l'absurd de l'obra de Déu hi ha una saviesa superior a la dels homes, i en la debilitat de l'obra de Déu hi ha un poder superior al dels homes.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 2,13-25)

Quan s'acostava la Pasqua dels jueus, Jesús pujà a Jerusalem, i trobà al temple els venedors de vedells, moltons i coloms i els canvistes asseguts. Llavors es va fer un fuet de cordes, i els tragué tots, moltons i vedells, fora del temple, escampà la moneda dels canvistes i els bolcà les taules, i digué als venedors de coloms: «Traieu això d'aquí; no convertiu en mercat la casa del meu Pare». Els deixebles recordaren allò que diu l'Esclat: «El zel del vostre temple em consumia». Llavors els jueus el van interrogar: «Quin senyal ens dones que t'autoritzi a fer això?» Jesús els contestà: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies». Els jueus respongueren: «Fa quaranta-sis anys que treballen en la seva construcció, i tu el vols reconstruir en tres dies?» Però ell es referia al santuari del seu cos.

Quan Jesús ressuscità d'entre els morts, els deixebles recordaren que ell deia això, i cregueren en l'esclat i en aquesta paraula de Jesús.

Durant la seva estada a Jerusalem en ocasió de la peregrinació de Pasqua, molts, veient els miracles que feia, cregueren en el seu nom. Però Jesús no hi confiava, perquè els coneixia tots; no tenia cap necessitat que li revelessin el que són els homes; ell sabia prou què hi ha a l'interior de cada home.

Lectura del libro del Èxodo (Ex 20,1-17)

En aquellos días, el Señor pronunció las siguientes palabras: «Yo soy el Señor, tu Dios, que te saqué de Egipto, de la esclavitud. No tendrás otros dioses frente a mí.

»No pronunciarás el nombre del Señor, tu Dios, en falso. Porque no dejará el Señor impune a quien pronuncie su nombre en falso. Fíjate en el sábado para santificarlo.

»Honra a tu padre y a tu madre: así prolongarás tus días en la tierra que el Señor, tu Dios, te va a dar. No matarás. No cometerás adulterio. No robarás. No darás testimonio falso contra tu prójimo. No codiciarás los bienes de tu prójimo; no codiciarás la mujer de tu prójimo, ni su esclavo, ni su esclava, ni su buey, ni su asno, ni nada que sea de él.»

Salm responsorial (18)

R. *Señor, tú tienes palabras de vida eterna.*

La ley del Señor es perfecta / y es descanso del alma; / el precepto del Señor es fiel / e instruye al ignorante. R.

Los mandatos del Señor son rectos / y alegran el corazón; / la norma del Señor es límpida / y da luz a los ojos. R.

La voluntad del Señor es pura / y eternamente estable; / los mandamientos del Señor son verdaderos / y enteramente justos. R.

Más preciosos que el oro, / más que el oro fino; / más dulces que la miel / de un panal que destila. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 1,22-25)

Hermanos:

Los judíos exigen signos, los griegos buscan sabiduría; pero nosotros predicamos a Cristo crucificado: escándalo para los judíos, necesidad para los gentiles; pero, para los llamados —judíos o griegos—, un Mesías que es fuerza de Dios y sabiduría de Dios. Pues lo necio de Dios es más sabio que los hombres; y lo débil de Dios es más fuerte que los hombres.

✠ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 2,13-25)

Se acercaba la Pascua de los judíos, y Jesús subió a Jerusalén. Y encontró en el templo a los vendedores de bueyes, ovejas y palomas, y a los cambistas sentados; y, haciendo un azote de cordeles, los echó a todos del templo, ovejas y bueyes; y a los cambistas les esparció las monedas y les volcó las mesas; y a los que vendían palomas les dijo: «Quitad esto de aquí; no convirtáis en un mercado la casa de mi Padre.» Sus discípulos se acordaron de lo que está escrito: «El celo de tu casa me devora.»

Entonces intervinieron los judíos y le preguntaron: «¿Qué signos nos muestras para obrar así?» Jesús contestó: «Destruid este templo, y en tres días lo levantaré.» Los judíos replicaron: «Cuarenta y seis años ha costado construir este templo, ¿y tú lo vas a levantar en tres días?» Pero hablaba del templo de su cuerpo. Y, cuando resucitó de entre los muertos, los discípulos se acordaron de que lo había dicho, y dieron fe a la Escritura y a la palabra que había dicho Jesús.

Mientras estaba en Jerusalén por las fiestas de Pascua, muchos creyeron en su nombre, viendo los signos que hacía; pero Jesús no se confiaba con ellos, porque los conocía a todos y no necesitaba el testimonio de nadie sobre un hombre, porque él sabía lo que hay dentro de cada hombre.

COMENTARI

IGNASI RICART, CMF

Crist: temple del culte al Pare

La irrupció de Déu en la història va abatre els murs d'un temple que empresonava la presència de Déu entre els homes. Els jueus creien que així posseïen Déu d'una manera definitiva, perquè eren fidels al formalisme religiós. Jesús expulsa els venedors i els canvistes de moneda, tot posant potes enlaire tot aquell mercat del Temple de Jerusalem. Podem interpretar aquest gest a la llum del missatge dels profetes (Zacaries i Malaquies), que havien anunciat una futura purificació del temple. Amb la seva manera d'actuar, provocada pel zel per la casa del Senyor (Sl 69,10), Jesús fa entendre que el dia anunciat pels profetes ha arribat.

El gest que fa Jesús és clarament provocador: expulsant del temple els mercaders i els canvistes de moneda, declara que el funcionament del temple és un signe de una manera inadequada de viure la relació amb Déu. Per això és un gest profètic que revela la identitat de Jesús i la superació de les institucions de l'Antic Testament: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies». Amb aquestes paraules, Crist declara superada la llei antiga, de la qual el temple és el símbol central, i es posa ell mateix com a punt de referència de les noves relacions de l'home amb Déu. Crist és ell mateix la nova llei que ha signat l'aliança definitiva vessant la pròpia sang a la creu. El cos de Crist mort i ressuscitat és el centre del nou culte i el temple de la nova Aliança: és el lloc de la presència definitiva de Déu enmig dels homes.

Alliberats en virtut de Crist, ara podem viure una comunió profunda amb Déu i els germans. Tot això és fruit de la passió, mort i resurrecció de Jesús. És el senyal que Jesús ofereix a la incredulitat manifestada pels seus interlocutors. Serà després de Pasqua que els deixebles comprendran l'abast exacte del seu gest de purificar el temple: s'anuncia el nou temple inaugurat per la seva resurrecció. Jesús, esdevingut el nou temple, inaugura un nou culte el cim del qual és l'eucaristia, el seu cos donat i la seva sang vessada per la nostra salvació.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest dissabte 7, a les 10 h. Dirigeix el recés de Quaresma per als seminaristes al Seminari Diocesà (Valldoreix).

Aquest diumenge 8, a les 18 h. Pronuncia la conferència en la cloenda de la 6a Setmana de la Família a la sala capitular de la Catedral.

A les 20 h. Presideix la Missa de cloenda de la 6a Setmana de la Família a la Catedral.

Dilluns 9, a les 11 h. Presideix la sessió de formació de preveres joves.

Dimarts 10, a les 19 h. Presideix la inauguració de l'exposició de gravats d'Antoni Vila Arrufat a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

Dimecres 11, a les 11 h. Presideix la sessió del Consell Presbiteral.

Dissabte 14, a les 11 h. Presideix el trasllat de les despulles del Dr. Lluís Carreras, prevere, a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell.

A les 13 h. Presideix la trobada d'Apostolat Seglar de Catalunya al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.

Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, imposà la cendra a tots els fidels que omplien el temple.

Reunió de responsables de moviments d'Església. El dissabte 7 de febrer, a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa, Mons. Saiz Meneses va presidir la reunió de responsables de moviments i entitats d'Església, convocats per Mn. Josep Monfort, delegat episcopal d'Apostolat Seglar. Es treballaren propostes per a coordinar els moviments, entitats i associacions laicals d'infants, joves i adults.

Festa de Sant Valentí. El dia 15 de febrer, Mons. Cristau, bisbe auxiliar, celebrà la Missa a la parròquia de Sant Valentí de Terrassa amb motiu de la seva festa titular. En acabar va distribuir el panet de Sant Valentí i el ramell de romaní. La parròquia organitzà un mercat solidari amb col·laboració de Càritas de l'Arxiprestat de Terrassa.

X Jornada de Pastoral de la Salut. El dissabte 14 de febrer, al matí, va tenir lloc la Jornada diocesana anual de Pastoral de la Salut, amb el lema «Salut i saviesa del cor. Una altra mirada és possible amb un cor nou». Començà amb una introducció històrica de la Catedral i una pregària presidida per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar. A continuació, a la sala capitular, el Dr. Jordi Craven, director d'oncologia i radioteràpia de l'Hospital de Sant Pau, pronuncià una ponència sobre l'atenció al malalt. Seguiren els testimonis de Mn. Francesc Catarineu i la Sra. Marisa Bonales.

Agenda

Conferències quaresmals a la Catedral. Sr. Salvador Obiols, director general de Càritas Diocesana: «La realitat de la pobresa ens colpeix». Dimecres 11 de març, a les 20.30 h.

Conferència. A càrrec del Dr. Jaume González Padrós, pvre., «El doctor Carreras, ciutadà i eclesial preclar». Dijous dia 12, a les 19 h, a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell.

XV Concurs Bíblic de Catalunya per a universitaris. Amb el lema: «El desig del savi és saber escoltar (Sir 3,29).

Eleva el pensamiento, al cielo sube (santa Teresa de Jesús)». Info: www.uab.cat/safor i cbsat.uni@gmail.com

Recessos i Exercicis. Recés predicat pel P. Francesc Sánchez, ofm cap. Diumenge 15 de març (de 10 a 18 h). Exercicis espirituals de Setmana Santa. Predicats pel P. Miquel Coll, SI. Del Dimecres Sant, dia 1 d'abril (18 h) al Diumenge de Pasqua, dia 5 (matí). Lloc: Casa Betània, c/ Bonavista 37, Cornellà. Informació: t. 933 751 102.

Altres bisbats

L'Abadia de Montserrat rep el I Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica. El dia de Sta. Escolàstica (10 de febrer), primer aniversari de la mort de Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, el president del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, Dr. Jaume Fontbona, va lliurar el *I Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica* a l'Abadia de Montserrat. Després de la Missa Conventual, el P. Abat Josep Maria Soler recollí el Memorial que vol recordar la persona i el mestratge litúrgic de Mons. Pere Tena i s'atorgarà cada any a una persona o entitat que es distingeixi en el camp de la Pastoral Litúrgica.

Notícies

El Sr. Bisbe celebra el Dimecres de Cendra. El 18 de febrer, Dimecres de Cendra, Mons. Saiz Meneses va presidir la celebració de l'Eucaristia a la Catedral a les 8 del vespre. Ajudat per

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP À. SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

La fuerza de la pequeña esperanza

La virtud teologal de la esperanza no se identifica ni con el optimismo psicológico ni con las ilusiones pasajeras. La esperanza es un don —una gracia— de Dios que tiene ingredientes diversos: el gozo en el Señor, la serena certeza de su Providencia paternal, la constancia en las pruebas y la paciencia en las dificultades, la perseverancia en el trabajo, la fidelidad en medio de las pruebas...

La esperanza no es pasiva, no aguarda con los brazos cruzados, sino que se manifiesta en el aguante, la entereza, la confianza en Dios. El

poeta francés Charles Péguy escribió muy bellamente sobre la virtud de la esperanza, que él veía como una niña, frágil, pero a la vez fuerte. Según él —en un texto ya clásico entre los cristianos— podría parecer, a primera vista, como que la esperanza, entre la fe y la caridad, tiene poco que hacer. Sin embargo —como advierte Péguy— es la que mueve a las otras dos: «Colgada de los brazos de sus dos hermanas mayores. / Que la llevan de la mano. / La pequeña esperanza / avanza. / Y en medio entre sus dos hermanas mayores aparenta dejarse arrastrar. /

Como una niña que no tuviera fuerza para andar. / Y a la que se arrastraría por esa senda a pesar suyo. / Y en realidad es ella la que hace andar a las otras dos.» (*El pórtico del misterio de la segunda virtud*).

La esperanza teologal no va sola, se apoya principalmente en la fe, que es «garantía de lo que se espera, prueba de las realidades que no se ven» (*Hb 11,1*). La esperanza, al final, se confunde con la confianza. Es virtud sobrenatural, es decir, don de Dios, participación de su vida. Esperar en Dios equivale a confiar en Él, a vivir una confianza inquebrantable en el Señor, por encima de nuestras limitaciones, de nuestras faltas, de nuestras carencias personales e institucionales.

La esperanza produce paz, serenidad de espíritu, santa alegría. El alma cristiana «tanto alcanza cuanto espera», decía san Juan de la Cruz. El Compendio del Catecismo de la Iglesia Católica abunda en esta perspectiva al definir la esperanza como «la virtud teologal por

la que deseamos y esperamos de Dios la vida eterna, poniendo nuestra confianza en las promesas de Cristo y apoyándonos en la ayuda de la gracia del Espíritu Santo para merecerla y perseverar hasta el final de la vida terrena» (n. 387).

El ser humano busca constantemente la esperanza, porque la necesita para poder vivir; se pregunta dónde la podrá hallar y quién se la puede ofrecer. El papa Benedicto XVI nos recordaba que la ciencia, la técnica, la política, la economía o los recursos materiales, no son capaces de ofrecer la gran esperanza a la que todo ser humano aspira. La experiencia nos enseña que muchas expectativas que se conciben a lo largo de la vida, cuando llega el momento de verse cumplidas, no acaban de saciar la sed de sentido y de felicidad del corazón humano. Eso sucede porque la gran esperanza sólo puede estar en Dios. La gran esperanza no es una idea, o un sentimiento o un valor, es una persona viva: Jesucristo.